

**[Ingvar Dahl.]**

anmoder derfor den højtærede minister om at tage spørgsmålet op til velvillig overvejelse og håber, at overvejelserne må føre til et ændringsforslag til kapitel XVIII.

Jeg finder ikke anledning til at gøre flere bemærkninger på det nuværende tidspunkt. Jeg henholder mig til den diskussion om problemerne, som har været fremme siden lovforslagets forelæggelse her i tinget.

Jeg vil med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale det af ministeren forelagte lovforslag, hvis hurtige fremme vi vil medvirke til.

**Elgaard:** Jeg udbeder mig den højtærede formands tilladelse til et par citater.

Som allerede antydnet af den ærede ordfører for socialdemokratiet omfatter det af den højtærede boligminister fremsatte huslejevorslag ikke mindre end 20 kapitler og 162 paragraffer. Det er et stort omfang for et sådant lovforslag, og forslaget har da også et indhold, der i virkeligheden til de mindste enkeltheder træffer bestemmelse om lejeforhold under de forskellige former, således om overlevering til lejer, vedligeholdelse af det lejede, tid og sted for betaling af leje, nedsættelse eller forhøjelse af lejen, om lejerens bidrag til opvarmning og forsyning med varmt vand, om ødelæggelse og forringelse af det lejede, om lejerens brug af lejligheden og om udlejerens adgang til samme. Endvidere findes der særlige regler om huse eller husrum, der udlejes til beboelse, og om huse eller husrum, der helt eller delvis udlejes til andet end beboelse, og bestemmelser om beskyttelse af erhvervsvirksomheder i lejede ejendomme og beboelse af enkeltværelser, af møblerede lejligheder og dele af en sådan. Med andre ord, det kan siges, at man ved udarbejdelsen af dette lovforslag har søgt at få klaret hver eneste stor eller lille detaille, der kunne opstå i forholdet mellem ejer og lejer, eller som angår udnyttelsen af ethvert rum i dette land, der overhovedet kunne have forbindelse med menneskers beboelse eller forretningsmæssig udnyttelse.

Jeg kan desværre ikke som ordfører for venstre takke den højtærede minister for dette lovforslag, idet venstre finder, at lovforslaget på en række hovedpunkter er yderst uheldigt affattet.

Venstres stilling til huslejevogivningen er den, at vi er villige til at samarbejde med regeringen om en huslejevogivning, der beskytter lejerens mod urimelige krav og betingelser, men vi har også den opfat-

telse af hele dette spørgsmål, at en lejevogivning, den være så god, den være vil, den være så retfærdig mod de to interesse-rede parter, som menneskers retfærdssans kan skønne, alligevel ikke løser selve det danske samfunds boligproblem. Dette kan kun løses gennem en mere forøget byggevirksomhed. Vi erkender imidlertid, at det problem, som lovforslaget drejer sig om, er overmåde betydningsfuldt, og vi erkender, at det angår en meget høj procentdel af Danmarks samlede bybefolkning, og hvem kan ikke unde alle mennesker, unge som ældre, der er nyttige medlemmer af samfundet, en ordentlig bolig til en rimelig leje?

Men boligspørgsmålet er, ikke mindst i den situation, vi lever i i øjeblikket, et meget vanskeligt spørgsmål. Det er gjort vanskeligere, end det behøvede at være, ved det modsætningsforhold, der er skabt mellem dem, der ejer ejendommene, og dem, der skal leje lejlighederne i disse. Dette modsætningsforhold mellem de to parter kan kun gøre fortræd, idet forholdet altid udvikler sig således, at tryk fra den ene side avler modtryk fra modparten. Dette at man pukker på sin ret, selv om den på visse områder kan være noget tvivlsom, kan kun i en sådan sag føre til splid og spektakel.

Dette forhold forværres for tiden af andre årsager, bl. a. ved at der ingen omskiftning kan ske mellem beboerne i lejligheder af forskellig størrelse, efter som familierne vokser eller tager af i størrelse. På dette som på en række andre vigtige problemer i forbindelse med denne sag har den højtærede minister ikke rettet sin opmærksomhed ved sin omhyggelige udarbejdelse af det lovforslag, vi her behandler. Det er så meget mere beklageligt, som jeg tror, at enhver må indrømme, at der virkelig trænges til en sådan omskiftning mellem de forskellige lejlighedsstørrelses beboere. Der- ved ville den eksisterende boligmasse — og det er jo den, vi har at disponere over i det øjeblik, vi her i rigsdagen overvejer en ny huslejelov — blive langt bedre udnyttet, idet det for tiden er således, at f. eks. gamle mennesker bor i forholdsvis store eller større lejligheder i gamle ejendomme, medens yngre familier med mange børn bor i små dyre lejligheder i nyere ejendomme.

Jeg savner derfor bestemmelser i lovforslaget og forøvrigt også udtalelser i den højtærede ministers forelæggelsestale, der kunne angive ministerens interesse for at komme ind på boligproblemet også fra